

2. z prípravy, realizácie, údržby a opráv preventívnych technických a netechnických opatrení na ochranu území pred záplavami v krajine, na urbanizovaných územiach a vodných tokoch,
3. z organizačnej, metodologickej, technickej a personálnej pripravenosti správcov vodných tokov a zložiek integrovaného záchranného systému na vykonávanie zásahov v čase nebezpečenstva povodní,
4. z účinnej reakcie na povodňovú situáciu:
 - a) nepretržitým monitorovaním meteorologickej a hydrologickej situácie, vydávaním meteorologických a hydrologických predpovedí a včasného varovania pred nebezpečenstvom povodne,
 - b) vykonávaním zásahov povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác a ďalších opatrení na ochranu ľudského zdravia, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskych činností pred povodňami,
5. z odstraňovania následkov povodní a poučenia z ich priebehu:
 - a) obnovením podmienok na normálny život v povodňami zasiahnutých územiach, zmierením sociálnych a ekonomických dosahov záplav na postihnuté obyvateľstvo,
 - b) analyzovaním príčin, priebehu a následkov povodní,
 - c) rozborom účinnosti preventívnych opatrení a opatrení, ktoré sa vykonávali v čase povodní,
 - d) aktualizáciou plánov manažmentu povodňových rizík a povodňových plánov.

Súčasťou povodní a varovania obyvateľov pred povodňami je aj Povodňový varovný a predpovedný systém Slovenskej republiky (POVAPSYS). Projekt POVAPSYS je zameraný na inováciu povodňových varovných a predpovedných metód, operatívnej prevádzky a potrebnej infraštruktúry.

Predpovedná povodňová služba

Úlohy predpovednej povodňovej služby v Slovenskej republike plní na základe § 14 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami Slovenský hydrometeorologický ústav. Zriaďovateľom SHMÚ je Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré SHMÚ zriadilo ako odbornú organizáciu s celoslovenskou pôsobnosťou zameranou na zabezpečovanie úloh v oblasti starostlivosti o životné prostredie, najmä:

1. monitorovania kvantitatívnych a kvalitatívnych parametrov, charakterizujúcich stav ovzdušia a vôd na území Slovenskej republiky,
2. zhromažďovania, validácie, hodnotenia, archivácie a interpretácie údajov a informácií o stave a režime ovzdušia a vôd,
3. poskytovania údajov a informácií o stave a režime ovzdušia a vôd,

Povodne si od septembra do decembra 2010 vyžiadali škody za 144 miliónov eur

Povodne napáchali od septembra do decembra minulého roka škody za takmer 144,2 milióna eur. Tie najväčšie voda spôsobila na štátnom majetku, a to vyše 93,2 milióna. Povodňové škody na majetku obcí predstavujú 36,3 milióna eur. Na majetku fyzických dosiahli viac ako 9,2 milióna, u podnikateľov sa vyšplhali na 2,5 milióna eur. Vyplýva to zo správy envirorezortu o priebehu povodní.

Vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác si od 1. septembra do 31. decembra 2010 vyžiadalo výdavky vo výške 868 219 eur, povodňových záchranných prác v sume 1,7 milióna eur a príslušné orgány právoplatne rozhodli o peňažných náhradách vo výške 8,6 milióna eur.

Povodne boli dôsledkom dlhodobého trvania výdatných celodenných zrážok. Slovensko tak zasiahli dve povodňové vlny, a to v septembri a decembri 2010, kedy dochádzalo k postupnému stúpaniu hladín na vodných tokoch, ako aj k ich vyliatiu s ničivými účinkami najmä v Nitrianskom, Žilinskom, Prešovskom a Košickom kraji.

(TASR)

4. štúdia a popisu dejov v atmosfére a hydrosfére.

V SHMÚ zabezpečuje výkon predpovednej povodňovej služby odbor hydrologických predpovedí a výstrah v spolupráci s odborom meteorologických predpovedí a výstrah, ktoré sú organizačnými jednotkami Centra predpovedí a výstrah.

Základný právny rámec pre výkon predpovednej povodňovej služby vytvára zákon č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe, ktorý ustanovuje povinnosti SHMÚ:

1. pri výkone štátnej meteorologickej služby podľa § 5 ods. 2 písm. i) vydávanie predpovedí počasia a meteorologických výstrah na nebezpečné poveternostné javy,
2. pri výkone štátnej hydrologickej služby podľa § 4 ods. 3 informovanie o aktuálnych a očakávaných vodných stavoch a prietokoch vo vybraných objektoch štátnej hydrologickej siete a neodkladné informovanie o nebezpečenstve povodne, vzniku povodňovej situácie a jej ďalšom vývoji, o hydrometeorologických podmienkach ovplyvňujúcich vznik a vývoj povodne.

Ing. Zuzana Ryšavá

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia vôd

Svetový deň vody aj o protipovodňových opatreniach

O dôležitosti vody a jej význame v mestách diskutovali 22. marca 2011 za prítomnosti predsedníčky vlády Ivety Radičovej a ministra životného prostredia Józsefa Nagya odborníci na problematiku vody. Pozvanie prijalo bežmála 200 vodohospodárov z celého Slovenska. V poradi už 16. celoslovenská odborná konferencia v oblasti vodného hospodárstva pripadla na deň, ktorý bol OSN vyhlásený za Svetový deň vody. Voda pre mestá: reakcia miest na výzvy je kľúčovou témou týchto dní.

Minimálne šesť miliónov metrov kubických vodozádržných prvkov má vytvoriť prvý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre tento rok, ktorý podporila vláda Ivety Radičovej

Minister životného prostredia sa v príhovore účastníkom konferencie sústreďil predovšetkým na opatrenia v protipovodňovej ochrane Slovenska: „Čo sa týka klasických protipovodňových opatrení, pripravili sme analýzu fungovania a najmä zefektívnenia vodohospodárskych podnikov, ktorú predložím aj vláde. Cieľom je poskytnúť čo najviac výkonov nielen pri udržiavaní, ale aj vo výstavbe nových pro-

tipovodňových diel z prostriedkov, ktoré sú podnikom k dispozícii. Zároveň cítim ako dôležité zabezpečiť garanciu včasného a účinného zásahu pri bezprostrednom ohrození povodňami. Situácia z roku 2010 sa nesmie zopakovať,“ povedal minister J. Nagy: „Na môj pokyn sa preveril aj operatívny dispečing a varovný mechanizmus medzi regionálnymi správami protipovodňovej ochrany SVP a pracoviskami SHMÚ.“ Ďalej minister zdôraznil, že v najbližšom čase rezort čakajú dôležité úlohy v oblasti vodného hospodárstva. Základom novej vodnej politiky na Slovensku je Vodný plán SR, ktorý pochádza z dielne rezortu životného prostredia a jeho naplnenie je výzvou nasledujúceho obdobia. „O vás, vodohospodároch, je známe, že sa u vás stretáva technická zručnosť s ekologickým a dlhodobým myslením,“ povedal na záver konferencie minister.

Mnoho aktivít a podujatí pri príležitosti Svetového dňa vody pripravili pre širokú verejnosť aj rezortné organizácie Ministerstva životného prostredia SR. Ich zoznam je zverejnený na: <http://www.minzp.sk/files/aktivitysvetovydenvody.pdf>.

V roku 1992 vyhlásilo valné zhromaždenie OSN deň 22. marec za Svetový deň vody. Téma podujatia sa každoročne mení. Svetový deň vody je kľúčovým pre zameranie pozornosti na identifikáciu problémov týkajúcich sa zásobovania pitnou vodou, zvýšenie povedomia verejnosti o dôležitosti zachovania a ochrany zdrojov pitnej vody, zvýšenie účasti a spolupráce vlád, medzinárodných agentúr, mimovládnych organizácií a súkromného sektora na organizácii osláv Svetového dňa vody. 22. marec je teda jedinečnou príležitosťou pripomenúť všetkým mimoriadnu dôležitosť vody pre zachovanie životného prostredia a pre rozvoj ľudskej spoločnosti.

Zdroj: MŽP SR